

ИНФОРМАТИКАДАҒЫ ЖОБАЛЫҚ ӘДІС

Есбатырова Дина Мұратқызы

магистрант, Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті Алматы қ. Қазақстан

Сағымбаева Айнұр Есенғазықызы

ғылыми жетекшісі, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті Алматы қ. Қазақстан

Біздің қоғамның ақпараттандырылуына қарай, оның әлемдік қоғамдастыққа кіруіне қарай ашық қоғамда өмір сүруге қабілетті, шынайы әлемнің барлық алуан түрлілігімен қарым-қатынас жасай алатын, әлем және оның ақпараттық бірлігі туралы біртұтас түсінігі бар балаларды оқыту мен тәрбиелеу қажеттілігі артады. Сонымен қатар, қоғамды ақпараттандыру кезеңінде адамның дамуы үшін қажетті ақпаратты жинау, гипотезаны ұсыну, қорытынды жасау және ақыл-оймен қосу, ақпаратпен жұмыс істеу үшін жаңа ақпараттық технологияларды пайдалану білігі маңызды болып табылады. Бұл міндетті информатика орындауға арналған.

Телекоммуникация жүйесі технология және әлемнің ақпараттық бірлігінің көрінісі. Өз кезегінде Телекоммуникациялар іс-әрекетті шынайы шындық жағдайында оқытуға, ашық қоғам азаматтарын: әлемге, прогреске және адамзаттың өркендеуіне ұмтылатын әлемдік қоғамдастықтың іскер, бастамашыл, білімді және сыйлайтын заңдарын тәрбиелеуге мүмкіндік беретін әдіс ретінде педагогикалық практикада жобалар әдісінің пайда болуын индукциялады.

Оқу үдерісін ұйымдастыруда үш параллель, бір-бірінен тәуелсіз желілер бар:

Біріншісі – бұл оқу қызметінің шағын жобасы ретінде дәстүрлі оқу міндеттерін шешу-бұл жағдай белсенділігіне сәйкес келетін оқу процесінің қажетті буыны болып қала береді.

Екінші – бұл екінші деңгейдегі оқу міндеттерін шешу, қалыптасқан белсенділікке сәйкес келетін – анағұрлым ірі оқу жобаларын шешу, онда білім алушылар өз қызметінің мақсатын қоя алатын, әр түрлі пәндер бойынша өз білімдерін практикада белсенді қолдана алатын, бір-бірімен қарым-қатынас жасай алатын болады. Бұл жағдайда оқу процесі құндылық-бағдарлы, түрлендіргіш, коммуникативтік, эстетикалық компоненттермен оған оқушылар мен студенттердің ауызша және жазбаша баяндамалары мен хабарламаларын дайындауды қосу есебінен күшейтіледі. Тәжірибелік-зерттеу практикумдарын енгізу; іскерлік ойындарды, ойын модельдерін және оқу сабақтарының басқа да ойын түрлерін қолдану, пәнаралық зерттеу жұмыстарын орындау.

Үшінші – бұл тұлғаның шығармашылық белсенділігіне сәйкес келетін үшінші, шығармашылық деңгейдегі оқу міндеттерін – ірі оқу жобаларын шешу. Мұндай жобалар, ең алдымен, Практикалық оқыту мен оқу жобалауда іске асырылуы мүмкін (олар негізінен бір бүтін бір нәрсені құрауы тиіс – өйткені жобаланатын, мағынасыз іске асырмай, бірдеңені жобалау)-интегративтік Еңбек және кәсіби қызметті жүзеге асыруда білім алушылардың өз тәжірибесін ұйымдастыру. Ол үшін оқушылар, студенттер өздері таңдаған немесе келесі талаптарға сай келетін мұғалімдер, оқытушылар ұсынған жобаларға енгізілуі тиіс:

- қоғамдық- пайдалы маңызы, нарықтық құны бар және белгілі бір тұтынушылары бар; - жалпы түрде тұжырымдалған: білім алушылардан теориялық білімді белсенді қолдануды, сондай-ақ ғылыми, анықтамалық және басқа әдебиетті қосымша тартуды; экономикалық

есептеулерді, өнім жобасын дербес әзірлеуді, оны алу технологиясын, қолма-қол мүмкіндіктерді ескере отырып, оны іске асыру жөніндегі іс-қимылдар жоспарын талап етеді.;

- оқушылардың, студенттердің ұжымдық өндірістік қызметінің мүмкіндіктерін, сондай-ақ оларды өндірістік немесе ғылыми ұжымдарға енгізуді қарастырады.

Сонымен қатар, негізгі мән оқушы, студент толық өндірістік циклді өз бетінше орындауы болып табылады: тауарлар мен қызметтер нарығында тиісті "тауашаны" іздеуден бастап, өнім дайындауға және оны сатуға (сатуға) дейінгі ой.

Екінші және үшінші деңгейдегі оқу жобалары оқу бағдарламаларына оқу процесінің міндетті компоненттері ретінде енгізілуі тиіс. [2]

Информатика пәні бойынша жобалық әдіс білімді белсендіретін және тереңдететін проблемалық оқытуды іске асыруға мүмкіндік береді, өзіндік ойлау мен қызметті, өзін-өзі ұйымдастырудағы жүйелі тәсілді үйретуге мүмкіндік береді, топтық өзара іс-қимылды үйретуге мүмкіндік береді.

Оқу жобаларын қолдану әдістемесі:

- Оқу жобасын таңдау немесе әзірлеу.
- Оқу жобасын ақпараттық-техникалық қамтамасыз ету.
- Оқу үрдісіндегі оқу жобасының орны.
- Оқу жобасының бейімделуі.
- Оқу жобасын әзірлеу.
- Оқу жобасының міндеттері.
- Жоба әдісімен жұмыс кезеңдері.

Халықаралық конференциялар бойынша бізге белгілі американдық және Еуропалық университеттер әзірлеген жобалар біз үшін "Кутюр" деп аталатын үлгі болып табылады. Бірақ жаңашыл оқытушылар бір рет жоба әдісімен жұмыс істеуге тырысып, одан бас тарта алмайды — бұл әдісті тарту күші емес, оқушыларға оқуға мүмкіндік беретін мүмкіндіктер, ал мұғалімдерге мәжбүрлемей, көңілді және қызықты.

Оң педагогикалық тәжірибе тарату кезінде ғылыми-әдістемелік сүйемелдеуді қажет етеді: оны тиімді қолдану шеңберін ұғыну, қорыту, жіктеу және сызып салу. Инновациялық тәжірибенің қарқынды дамуы және педагогикалық ғылымның қарама-қарсы қозғалысы елеулі жетістіктерге әкелді. Оларға жатқызуға болады:

- оқу жобасын табысты пайдаланудың білім алу жағдайларының көптүрлілігі;
- оқу жобаларын жіктеу әрекеті;
- оқу жобаларын олардың түрлеріне байланысты орындау әдістемелерін құру;
- білім беру контекстіне оқу жобаларын енгізе отырып, жаңа курстар құру;
- оқу жобасы оқу орнының білім беру-тәрбие жағдайына бағынатын жетекші білім беру нысаны болып табылатын оқу мекемесін ұйымдастыру.

Жоба әдісімен жұмыс істеу оқытушыдан жоғары педагогикалық шеберлікті талап ететіні белгілі. [3]

Жоба әдісінің негізінде оқушылардың танымдық дағдыларын дамыту, сыни және шығармашылық ойлау, өз білімдерін өздігінен құрастыра білу, ақпараттық кеңістікте бағдарлануы жатыр. Жоба бойынша жұмыс Мұқият жоспарланады, іс-әрекет құрылымы әзірленеді, алдын ала нәтижелерге талдау жүргізіледі.

Жоба бойынша жұмыс барысында балаларға өмірде пайдалы болуы мүмкін және қажет болатын білімдерге жеке қызығушылығын көрсету қажет. Нақты өмірден алынған мәселе, оқушы үшін таныс және маңызды, оны шешу үшін жобаны жасау кезінде пайда болатын алған білімдері мен жаңа білімдерін қоса беру қажет. Жобаны құру кезінде қажетті ақпаратты табу, оны дұрыс қолдану маңызды. Кейде ақпаратты іздеуді қайда және қалай жүзеге асыруды, оны қалай дұрыс сұрыптау керек. Барлық деректерді тексерусіз пайдалануға болмайды, бірнеше

түрлі көздерді зерттеу керек. Сыни ойлауды дамыту-жоба әдістемесіндегі негізгі бағыттардың бірі. Неге бұл тақырыпты таңдады? Бұл мәселе қандай мәселелерді қозғайды? Мәселені шешудің мұндай жолдары неге ұсынылды?

Жобалық Әдістеменің тағы бір маңызды бағыты — топтық. Өте қиын, мүмкін тіпті мүмкін емес, жақсы жұмыс істейтін жобаны жалғыз жасау. Бұл оқушылар мен мұғалімдерге да қатысты. Мұғалім де жобаны құруда оқушылардың кейбір проблемаларымен бөлісе отырып, оларға көмек көрсетуге тартады.

Қазіргі әлемде әрбір оқытушы компьютермен кезігіп, бірақ оны оқу қызметінде қалай қолдануға болады деген түсінікке ие емес. Педагогтің оқу жобасын жақсы әзірлеуі оқушылардың өз жұмысында табыстылығын алдын ала анықтайды. Оқытушыға қызметтің әрбір кезеңін жоспарлаудың маңыздылығын дәлелдеу, ал АКТ-технологияларды тек өз жұмысындағы құрал ретінде қабылдауды үйрету маңызды.

Компьютерде жұмыс істеу дағдысын меңгерген оқытушылар бар, бірақ оларды өз пәнін оқытуда пайдаланбайды.

АКТ-технологияларын меңгермеген, оқушылар алдында міндетті дұрыс қоя білетін және олар арқылы өз қызметіне жаңа технологияларды тартатын мұғалімдер бар. Бірінші болып оқыту процесінде АКТ пайдалану мүмкіндігін көрсету, екіншіден компьютерлік техникамен жұмыс істеуге үйрету қажет. Бұл міндеттерді шешудің тиімді тәсілдерінің бірі-пән мұғалімдерін оқу жобасының жұмысы арқылы АКТ-технологияларына оқыту болып табылады.[1]

Қолданылған әдебиеттер тізімі:

1. Горлицкая С.И. “О методе проектов”/ Ресурсы Интернета.
2. Новиков А. Методология учебной деятельности
3. Пахомова Н.Ю. Методика использования учебных проектов для изучения отдельной темы или крупного блока содержания. — В сб. докладов научно-практической конференции «Глобальные телекоммуникации в образовании» 20 января 1996 г. Москва, ИНТ и Методический центр Восточного учебного округа. — с.98-109.